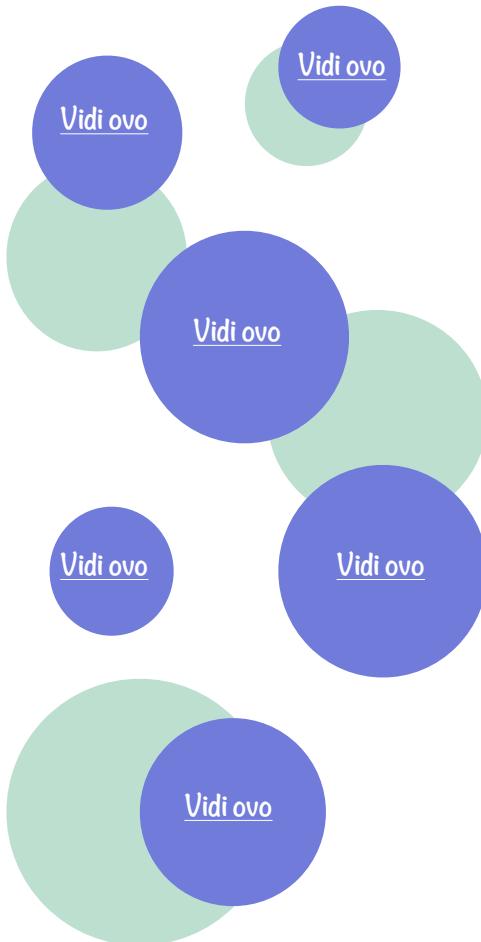

Ritam povijesti.

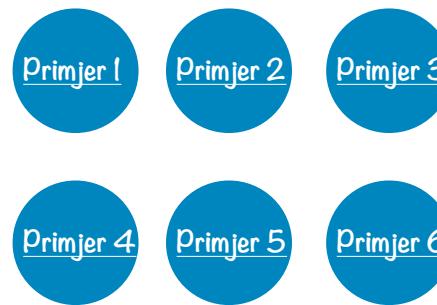
Kroz povijest možemo pratiti kako su različiti narodi bilježili stvarnost, odnosno ono što ih okružuje. Na brojnim primjerima (umjetničkih) radova tako uočavamo ponavljanje oblika što tumačimo kao ostvarivanje ritmičnosti.

Proučite sljedeće primjere i pokušajte naći zajednička obilježja i razlike.

Info kutak.

1. Što je ritam i kako ga prepoznajemo u likovnoj umjetnosti?
2. Osim u umjetnosti, gdje još možemo govoriti o ritmu?
3. Istražite neke primjere iz europske umjetnosti 20. stoljeća, koji u nazivu nose riječ "ritam".

"Otpor", skica za spomenik, maketa, 1965.

U ritmu oblika

Kako se ostvaruje ritmičnost na dvodimenzionaloj plohi i u trodimenzionalnoj formi.

"Spomenik palim žrtvama fašizma u Leprovici", natječajna verzija, maketa i crtež, 1965.

“Skupine” (ili “Nizovi”).

“Skupina”, 1970-ih, bronca

Jasnije nego ijedna druga kiparska cjelina dotad, “Skupine” (ili “Nizovi”) otkrile su joj značenje ritma, stvorenog već iz potrebe gradnje uzajamnih odnosa pojedinaca u mnoštvu. Prirodno je bilo da nakon “Skupina”, nastane i ciklus “Ritmovi”, stvoren gotovo istodobno, a prvi put izložen 1972. godine u Opatiji.

(Tekst preuzet iz kataloga retrospektivne izložbe održane u studenom/prosincu 2003. godine u Gliptoteci HAZU u Zagrebu; autorica teksta je Elena Cvetkova)

“Postignuće je i kad izbjegne priču dok stvara odnose između pojedinačnoga i cjeline (kao u ‘Skupinama’, tj. ‘Nizovima’).”

Elena Cvetkova

“(…) i kad proces redukcije i sažimanja dovede do kraja (kao u ‘Ritmovima’)…”

Elena Cvetkova

Kakva je ova skulptura, možemo li ovdje govoriti o ritmu?

“Čarobna frula I”, 1992., terakota

“Kavkaz I”, 1979., bakar, emajl

Ritam možemo osjetiti i taktilno. Na sljedećem primjeru pokušajte zatvorenih očiju prenijeti ritam koji osjećate prelazeći rukama po skulpturi.

LITERATURA:

1. Elena Cvetkova, “Vera Dajht-Kralj: retrospektiva”, katalog izložbe (25. II. – 14. 12. 2003.), Zagreb: Gliptoteka HAZU, 2003.

2. Ana Kršinić-Lozica, “Izvan vidljivog: javna plastika Vere Dajht-Kralj”, Zagreb: Živi Atelje DK, 2018.

IZVEDBA:

FORMART, v.l. Ivana Završki
Živi Atelje DK, Zagreb
2023.

Program je financiran sredstvima Ministarstva kulture i medija RH.

PARTNERI: